

Puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottomaksun perimättä jättäminen Vantaan ratikka-alliansseilta / HW

VD/7402/02.03.00.00/2025

HW

Vantaan kaupunki vastaanottaa Vantaan alueelta tuotavia puhtaita ylijäämämaita Petikonhuipun täyttömäellä. Maamassojen tuonti täyttömäelle on maksullista. Vantaan ratikan tilaajien ja allianssikumppaneiden yhteisissä neuvotteluissa hankkeen investointikustannusten karsimiseksi yhdeksi säästökohteeksi on esitetty kaupungin perimistä maanlajitysmaksuista luopuminen. Ratikka-allianssien arvioidaan tuovan vuosina 2025–2029 maanlajitysalueelle yhteensä n. 90 000 kuormaa puhtaita maa-aineksia, joiden vastaanottomaksut olisivat yhteensä n. 8 milj. euroa yleisellä maksutasolla.

Vantaan kaupunki vastaanottaa Petikonhuipun täyttömäellä puhtaita pilaantumattomia ylijäämämaita eli maa- ja kallioainesta. Vastaanottotoiminnan järjestämisestä vastaa Katujen ja puistojen palvelualueen hankerakentaminen. Kunnalla ei ole velvoitetta tällaisen palvelun järjestämiseen, mutta se katsotaan Vantaallakin tärkeäksi lisäpalveluksi vantaalaisille rakentajille. Ylijäämämaiden vastaanottamisen voidaan katsoa ehkäisevän luvattomia tai muutoin vaikeasti valvottavia läjityshankkeita.

Maamassojen tuonti täyttömäelle on maksullista ja edellyttää yrityksen, toimeksiantajan tai liikennöitsijän rekisteröitymistä sähköiseen järjestelmään palvelun käyttäjäksi. Vastaanottamisesta peritään maksu, joka perustuu sekä maalajin että kuormakokoon. Nykyisin voimassa olevat maamassojen vastaanottomaksut on päätetty Kaupunkitilalautakunnassa 20.11.2024 § 23.

Vantaan ratikka-alliansseihin kehitysvaiheen aikana ilmeni, että alliansseilla tulee olemaan huomattavia vaikeuksia saavuttaa hankesuunnitelmassa ja allianssihankinnassa määritetty hankkeen kokonaiskustannus. Keskeisin selitys on infra-alan yleisen kustannustason nousu alkuperäisen hankesuunnitelman laatimisen jälkeen.

Vuoden 2025 alussa käynnistettiin tilaajien ja allianssikumppaneiden neuvottelut hankkeen kustannustason karsimiseksi. Yhteistyössä löydettiin useita säästökohteita, jotka eivät oleellisesti vaikuta hankkeen laatutasoon, toimivuuteen tai elinkaarikustannuksiin. Yhtenä säästökohteena esille tuli kaupungin perimistä maanlajitysmaksuista luopuminen. Säästötoimenpide ei vaikuta hankkeen laatuun tai laatutasoon, mutta vaikuttaa kaupungin tulokertymään ratikan rakennusaikana.

Kehärata-projektissa ylijäämämaamassojen sijoitus- ja vastaanottotoiminta ratkaistiin pääasiassa rakentamalla Katriinantien varrelle Lavangon ja Hanskallion suojavallit. Selvityksien perusteella kaupungilla ei enää ole osoittaa vastaavia maanlajitykseen soveltuvia vallikohteita Vantaan alueelta.

Allianssien määrälaskentoihin perustuva arvio ratikan toteutusvuosina 2025 - 2029 maanlajitysalueelle tuotavien kuormien vastaanottomaksuista on yhteensä n. 8 milj. euroa, josta länsiallianssin osuus on n. 5,8 milj. euroa (n. 50 000 kuormaa) ja itäallianssin n. 2,1 milj. euroa (n. 40 000 kuormaa). Lännestä ajetaan Petikonhuipulle huomattavasti enemmän savea ja liejua kuin idästä. Idästä kertyy puolestaan edullisempaan vastaanottomaksuun oikeuttavia karkeampia maalajeja, joita voidaan hyödyntää täyttömäen penkereiden rakentamisessa.

Ratikka-allianssien maanlajitysmaksuja ei ole budjetoitu katujen ja puistojen palvelualueen tulevien vuosien tuloiksi. Vuosittaiset maanlajitystulot ja -menot kertyvät Vantaan alueen tavanomaisista infra- ja talohankkeista ja maksutulojen määrä on voimakkaasti riippuvainen talonrakentamisen suhdanteista.

Vuosien 2021–2024 maanlajitystulot ovat vaihdelleet välillä n. 2,3–5,4 milj. euroa/vuosi. Kertymien osalta alin vuosi 2024 oli poikkeuksellisen huono, mutta vuosi 2025 näyttää jo selvästi paremmalta. Vantaan ratikan tuomien maamassojen ei arvioida merkittävästi lisäävän vastaanottoalueen kustannuksia, koska vastaanottotoiminnan peruskustannukset pysyvät ennallaan eikä se lisää oman henkilöstön tai ulkopuolisten työkoneiden tarvetta. Ratikkahankkeelta saadaan myös louhetta ja karkeaa maamateriaalia täyttömäen pengerrystöihin, eikä niitä sitten tarvitse ostaa ulkopuolelta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 8 mukaisesti kaupunkilalautakunta tehtäväalueellaan päättää kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista.

Kaupunkilalautakunta 19.11.2025 § 20

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään olla perimättä Vantaan ratikka-alliansseilta puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottomaksut ajalla 1.12.2025–31.12.2029.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkilalautakunnan jäsen Tuija Haapalainen esitti asian jättämistä pöydälle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkilalautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkilalautakunta 10.12.2025 § 16

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään olla perimättä Vantaan ratikka-alliansseilta puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottomaksut ajalla 1.12.2025–31.12.2029.

Käsittely:

Kaupunkilalautakunta piti asian käsittelyn yhteydessä 10 min. tauon klo 20.55-21.05

Kaupunkilalautakunnan varajäsen Pekka Virkamäki esitti kaupunkilalautakunnan jäsen Jussi Vähäkankaan kannattamana, että kaupungininsinöörin esitys hylätään.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupungininsinöörin pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunkilalautakunnan varajäsen Virkamäen hylkäyesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa ääntä (Haapalainen R., Helvola, Hakala, Ingervo, Liutu, Luukkanen, Pajunen, Piitulainen, Toivonen, Viilo, Hynninen), kaksi ei ääntä (Virkamäki, Vähäkangas) kahden kaupunkitilalautakunnan jäsenen äänestäessä tyhjää (Puikkonen, Uistola), joten puheenjohtaja totesi hylkäysesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunkitilalautakunnan kokoomuksen edustajat jättivät asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kaupunkitilalautakunnan jäsenet yhtyivät yksimielisesti:

"Edellytämme, että jatkossa valmistelu tuo kaiken tarvittavan tiedon ajoissa päätöksenteon tueksi".

Sekä pöytäkirjalausuman johon yhtyivät muut paitsi vasemmistoliiton edustaja Sirkku Ingervo

"Emme ole tyytyväisiä toimintamalliin, jossa Vantaan ratikan tarkistettu hankesuunnitelma on valmisteltu kaupunginvaltuustoon päätettäväksi oletuksella, että maanlajitysmaksuja ei peritä."

Kaupunkitilalautakunnan varajäsen Pekka Virkamäki jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon kaupunkitilalautakunnan jäsen Jussi Vähäkangas yhtyi:

"Läjitysmaksu sisältyy hankesuunnitelmaan. Valtuustolle tehtyyn esitykseen tai se liitteiden taloudelliseen laskelmaan ei sisälly läjitysmaksusta luopuminen. Esitys on valtuuston hyväksymän hankesuunnitelman vastainen".

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnalle

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)